

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце Беларускага
дзяржаўнага ўніверсітэта

_____ А. В. Данільчанка
(подпіс)

_____ 18.09.2013

(дата зацвярджэння)

Рэгістрацыйны № УД-S-138/р.

РЭДАГАВАННЕ ІНФАРМАЦЫЙНЫХ МАТЭРЫЯЛАЎ

(назва дысцыпліны)

Вучэбная праграма для спецыяльнасці:

1-23 01 10-02

(код спецыяльнасці)

Літаратурная работа (рэдагаванне)

(найменне спецыяльнасці)

Факультэт журналістыкі
(назва факультэта)

Кафедра стылістыкі і літаратурнага рэдагавання
(назва кафедры)

Курс (курсы) **IV**

Экзамен **7**
(семестр)

Семестр (семестры) **7**

Залік **–**
(семестр)

Лекцыі **30**
(колькасць гадзін)

Практычныя (семінарскія)
заняткі **16**
(колькасць гадзін)

Курсавы праект (праца) **–**
(семестр)

Лабараторныя
заняткі **–**
(колькасць гадзін)

КСР **6**
(колькасць гадзін)

Усяго аўдыторных гадзін па дысцыпліне
52

(колькасць гадзін)

Усяго гадзін
па дысцыпліне **110**

(колькасць гадзін)

Форма атрымання вышэйшай
адукацыі **Дзённая**

Склаў: П. П. Жаўняровіч, канд. філал. навук, дацэнт

2013 г.

Вучэбная праграма складзена на падставе базавай вучэбнай праграмы “Рэдагаванне інфармацыйных матэрыялаў”, зацверджанай _____, рэг. № _____
(назва тыпавой вучэбнай праграмы (вучэбнай праграмы (гл. раздзелы 5-7 Парадку)), дата зацвярджэння, рэгістрацыйны нумар)

Разгледжана і рэкамендавана да зацвярджэння на пасяджэнні кафедры
стылістыкі і літаратурнага рэдагавання
(назва кафедры)

_____
(дата, нумар пратакола)

Загадчык кафедры

_____ *В. І. Іўчанкаў*
(подпіс)

Адобрана і рэкамендавана да зацвярджэння вучэбна-метадычнай (метадычнай) камісіяй
факультэта журналістыкі

_____
(дата, нумар пратакола)

Старшыня

_____ *В. М. Самусевіч*
(подпіс)

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПСКА

Дысцыпліна спецыялізацыі “Рэдагаванне інфармацыйных матэрыялаў” мае цесную сувязь з курсам “Методыка літаратурнага рэдагавання”, які вывучаецца студэнтамі спецыяльнасці “Літаратурная работа (рэдагаванне)” у 5–7 семестрах і ўваходзіць у цыкл агульнапрафесійных і спецыяльных дысцыплін. У той жа час вывучэнне прадмета грунтуецца на ведах па тэорыі журналістыкі і методыцы журналісцкай творчасці, што забяспечвае арганічнае спалучэнне практычных навыкаў стварэння медыятэкстаў і ўсвядомленага падыходу да іх рэдагавання.

Падрыхтоўка рэдактара прадугледжвае фарміраванне рэдактарскай кампетэнцыі, арыентаванай на працу з тэкстамі разнастайных стыляў і жанраў. Курс “Рэдагаванне інфармацыйных матэрыялаў” накіраваны на рэдагаванне журналісцкіх тэкстаў, аднесеных да інфармацыйных жанраў, якія складаюць значную частку кантэнту сучасных СМІ. Рэдактарскі аналіз, ацэнка і праўка інфармацыйных паведамленняў, заметак разнастайных відаў, справаздач, рэпартажаў, інтэрв’ю могуць быць якасна праведзены толькі з выкарыстаннем камунікатыўнага і функцыянальнага падыходаў, што прадугледжвае ўменне спецыяліста бачыць адрозненне ў інфармацыйных матэрыялах газет і часопісаў, радыё і тэлебачання, інфармацыйных агенцтваў і інтэрнэт-выданняў.

Мэтай дысцыпліны спецыялізацыі “Рэдагаванне інфармацыйных матэрыялаў” з’яўляецца прафесійна арыентаванае засваенне методыкі рэдагавання інфармацыйных матэрыялаў рознай жанравай прыналежнасці.

Гэта дасягаецца вырашэннем агульных і прыватных задач:

- прафесійнае валоданне прыёмамі рэдактарскага аналізу і ацэнкі інфармацыйных матэрыялаў;
- выпрацоўка ўменняў індывідуальнага падыходу да аўтарскага тэксту з захаваннем яго мадальнасці і ўлікам камунікатыўных магчымасцяў спажыўца;
- засваенне прыёмаў ацэнкі спосабаў дасягнення камунікатыўнага ўзаемадзеяння;
- усвядомлены падыход да рэдагавання інфармацыйных матэрыялаў рознай жанравай прыналежнасці;
- матываванае правядзенне моўна-стылёвай праўкі.

У выніку засваення курса “Рэдагаванне інфармацыйных матэрыялаў” студэнты павінны:

- адрозніваць жанравую прыналежнасць інфармацыйных матэрыялаў і характарызаваць іх асаблівасці;
- ведаць асноўныя структурныя схемы пабудовы асобных жанраў інфармацыйных матэрыялаў;
- праводзіць рэдактарскі аналіз і ацэнку заметкі, справаздачы, рэпартажу, інтэрв’ю з пазначэннем станоўчых і адмоўных якасцей канкрэтнага тэксту;
- разумець спецыфіку інфармацыйных матэрыялаў друкаваных СМІ, радыё і тэлебачання, інфармацыйнага агенцтва, інтэрнэт-выдання;
- умець аргументавана абгрунтоўваць свае рэдактарскія рашэнні;
- выпрацоўваць стратэгію рэдактарскіх дзеянняў з улікам асаблівасцяў кожнага тэксту;
- рэдагаваць інфармацыйныя матэрыялы з улікам іх жанравай прыналежнасці.

У адпаведнасці з тыпавым вучэбным планам на вывучэнне дысцыпліны адводзіцца 110 гадзін, з якіх 52 гадзіны – аўдыторныя (30 гадзін – лекцыі, 16 гадзін – практычныя заняткі, 6 гадзін – кіруемая самастойная праца студэнта). Прадугледжваецца правядзенне 4-х тэстаў, накіраваных на кантроль уменняў і навыкаў па рэдагаванні інфармацыйных матэрыялаў СМІ. Дысцыпліна спецыялізацыі “Рэдагаванне інфармацыйных матэрыялаў” выкладаецца на працягу 7-га навучальнага семестра з формай кантролю ведаў – экзаменам.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

№ п/п	Найменне раздзелаў, тэм	Колькасць гадзін				
		Аўдыторныя				Самаст. работа
		Лекцыі	Практыч., семінары	Лаб. занят.	КСР	
1	Асаблівасці інфармацыйных матэрыялаў, крытэры іх ацэнкі. Патрабаванні да якасці інфармацыі.	4				8
2	Прымяненне да інфармацыйных матэрыялаў агульнай методыкі рэдагавання.	4	2			8
3	Заметка і яе віды. Структурныя схемы заметак. Асаблівасці рэдагавання заметак.	6	4		2	12
4	Справаздача і яе віды. Асаблівасці рэдагавання справаздачы.	4	2			10
5	Рэпартаж і яго віды. Асаблівасці рэдагавання рэпартажу.	6	4		2	10
6	Інтэрв'ю і яго віды. Асаблівасці рэдагавання інтэрв'ю.	6	4		2	10
	<i>Усяго:</i>	30	16		6	58

Вучэбна-метадычная карта

Нумар раздзела, тэмы, заняткаў	Назва раздзела, тэмы, заняткаў; пералік пытанняў, якія вывучаюцца	Колькасць аўдыторных гадзін				Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя, метадычныя дапаможнікі (і інш.))	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя (семінарскія) аняткі	Лабараторныя заняткі	Кантралюемая самастойная работа студэнта			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Асаблівасці інфармацыйных матэрыялаў, крытэрыі іх ацэнкі	2				прэзентацыя	1, 5, 10, 11, 1*, 5*	
2	Патрабаванні да якасці інфармацыі ў інфармацыйных матэрыялах.	2					5, 7	
3	Аналіз кампазіцыі і захавання законаў логікі ў інфармацыйных матэрыялах.	2					2, 13, 14, 15	
4	Аналіз фактычнага матэрыялу ў тэкстах інфармацыйных жанраў.	2					2, 13, 14, 15	
5	Асаблівасці моўна-стылёвай праўкі інфармацыйных матэрыялаў.		2			Карткі-заданні	3, 14, 15	Тэкст працы
6	Рэдактарскі аналіз і рэдагаванне інфармацыйных паведамленняў.	2					5, 7, 9	
7	Рэдактарскі аналіз і рэдагаванне кароткіх інфармацыйных заматак.	2					5, 7, 9, 1*	
8	Рэдактарскі аналіз і рэдагаванне пашыраных заматак.	2					5, 7, 9, 7*	
9	Загалоўкі заматак. Загалоўкі тыпу хедлайн.		2			Карткі-заданні	3, 4, 5	Тэст 1
10	Лід матэрыялу. Рэдагаванне ліда.		2			Карткі-заданні	3, 4, 5	Тэкст працы
11	Комплекснае рэдагаванне заматак.				2	Карткі-заданні	3, 4, 5	Тэкст працы
12	Рэдактарскі аналіз і рэдагаванне прамой інфармацыйнай справаздачи.	2					1, 5, 7	
13	Рэдактарскі аналіз і рэдагаванне аналітычнай і тэматычнай справаздачи.	2					1, 5, 7, 11	

14	Комплекснае рэдагаванне справаздачы.		2			Карткі-заданні	1, 5, 7, 2*, 3*, 6*	Тэкст працы
15	Рэдактарскі аналіз і рэдагаванне падзейнага рэпартажу.	2					5, 7, 13, 14	
16	Рэдактарскі аналіз і рэдагаванне пазнаваўчага і праблемнага рэпартажу.	2					5, 7, 13, 14	
17	Рэдактарскі аналіз і рэдагаванне пазнаваўчага фотарэпартажу.	2					5, 7, 13, 14	
18	Захаванне храналагічнай паслядоўнасці ў рэпартажы.		2			Карткі-заданні	1, 5, 7, 15, 7*	Тэст 2
19	Аналіз аўтарскага “я” ў рэпартажы.		2			Карткі-заданні	1, 5, 7, 15, 6*	
20	Комплекснае рэдагаванне рэпартажу.				2	Карткі-заданні	1, 2, 8, 15	Тэст 3
21	Падрыхтоўчы этап інтэрв’ю і роля журналіста.	2				Прэзентацыя	5, 7, 14, 15	
22	Разнастайнасць класіфікацыі інтэрв’ю.	2					5, 7, 14, 15 9*, 10*	
23	Рэдактарскі аналіз і рэдагаванне інтэрв’ю розных відаў.	2					5, 7, 14, 15	
24	Рэдагаванне інтэрв’ю-дыялога.		2			Карткі-заданні	5, 7, 14, 15, 7*, 8*	Тэст 4
25	Рэдагаванне новых відаў інтэрв’ю.		2			Карткі-заданні	5, 7, 14, 15	Тэкст працы
26	Комплекснае рэдагаванне інфармацыйных матэрыялаў.				2	Карткі-заданні	1, 2, 7, 14	Тэкст працы

ІНФАРМАЦЫЙНАЯ ЧАСТКА

ЛІТАРАТУРА

Асноўная

1. Базанова, А. Е. Литературное редактирование: учеб. пособие / А. Е. Базанова. – М.: РУДН, 2008. – 202 с.
2. Голуб И. Б. Конспект лекций по литературному редактированию / И. Б. Голуб. – М.: Айрис-пресс, 2004. – 432 с.
3. Гужова, И. К. Литературное редактирование: материалы для занятий: учеб. пособие / И. К. Гужова [и др.]. – М.: МГУ, 2000. – 160 с.
4. Жаўняровіч, П. П. Асновы рэдагавання тэкстаў службовай дакументацыі: вучэб. дапаможнік / П. П. Жаўняровіч. – Мінск: Беларусь, 2006. – 196 с.
5. Козлова, М. М. Редактирование материалов массовой информации: учеб. пособие / М. М. Козлова. – СПб.: ИВЭСЭП, Знание, 2009. – 78 с.
6. Колесников, Н. П. Стилистика и литературное редактирование / Н. П. Колесников. – Ростов н/Д: МарТ, 2003. – 192 с.
7. Лащук, О. Р. Редактирование информационных сообщений: учеб. пособие / О. Р. Лащук. – М.: Аспект-Пресс, 2004. – 159 с.
8. Литературное редактирование: курс лекций / под ред. Н. С. Валгиной. – Изд. 2-е, испр. и дополн. – М.: МПИ, 1989. – 128 с.
9. Накорякова, К. М. Литературное редактирование информационных заметок: учеб.-метод. пособие / К. М. Накорякова. – М.: Изд-во МГУ, 1990. – 48 с.
10. Накорякова, К. М. Литературное редактирование материалов массовой информации: учеб. пособие / К. М. Накорякова. – М.: Изд-во МГУ, 1994. – 189 с.
11. Накорякова, К. М. Литературное редактирование. Общая методика работы над текстом: учеб. пособие / К. М. Накорякова. – М.: МГУ, 2011. – 332 с.
12. Накорякова, К. М. Справочник по литературному редактированию / К. М. Накорякова. – М.: Флинта: Наука, 2011. – 200 с.
13. Сикорский, Н. М. Теория и практика редактирования: учебник для вузов по спец. «Журналистика» / Н. М. Сикорский. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Высш. школа, 1980. – 328 с.
14. Сметанина, С. И. Литературное редактирование для журналистов и специалистов по связям с общественностью / С. И. Сметанина. – СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 2003. – 252 с.
15. Стилистика и литературное редактирование / под ред. В. И. Максимова. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Гардарики, 2007. – 653 с.

Дадатковая

1. Ворошилов, В. В. Журналистика. Базовый курс: учебник / В. В. Ворошилов. – 5-е изд. – СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 2004. – 704 с.
2. Дубовік, С. В. Даведнік журналіста / С. В. Дубовік. – Мінск: БДУ, 2006. – 211 с.
3. Жаўняровіч, П. П. Публіцыстычны дыскурс Уладзіміра Караткевіча / П. П. Жаўняровіч. – Мінск: РІВШ, 2011. – 244 с.
4. Іўчанкаў, В. І. Дыскурс беларускіх СМІ. Арганізацыя публіцыстычнага тэксту / В. І. Іўчанкаў. – Мінск: БДУ, 2003. – 257 с.
5. Ким, М. Н. Жанры современной журналистики / М. Н. Ким. – СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 2004. – 336 с.
6. Корконосенко, С. Г. Основы журналистики / С. Г. Корконосенко. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 284 с.
7. Основы творческой деятельности журналиста / под ред. С. Г. Корконосенко. – СПб.: Знание, СПб. ИВЭСЭП, 2000. – 272 с.
8. Сенкевич, М. П. Культура радио- и телевизионной речи: учеб. пос. для вузов / М. П. Сенкевич. – М.: Высш. шк., 1997. – 94 с.
9. Стральцоў, Б. В. Асноўныя творчыя метады ў журналістыцы / Б. В. Стральцоў. – Мінск: БДУ, 2000. – 71 с.
10. Стральцоў, Б. В. Метад і жанр: асновы творчага майстэрства журналіста / Б. В. Стральцоў. – Мінск: БДУ, 2002. – 18 с.

ДАПАЎНЕННІ І ЗМЯНЕННІ
ДА ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ ПА ВЫВУЧАЕМАЙ ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ
НА _____ / _____ НАВУЧАЛЬНЫ ГОД

№ п/п	Дапаўненні і змяненні	Падстава

Вучэбная праграма перагледжана і адобрана на пасяджэнні кафедры

_____ (пратакол № _____ ад _____ 200 ____ г.)
(назва кафедры)

Загадчык кафедры

_____
(ступень, званне)

_____
(подпіс)

_____
(І.ІнБ.Прозвішча)

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Дэкан факультэта

_____
(ступень, званне)

_____
(подпіс)

_____
(І.ІнБ.Прозвішча)